

А. Ахметов, 2-курс

**Ғылыми жетекшісі: Д. Т. Тилеуканова, аға оқытушысы
(Қазақстан Республикасы ІІМ Алматы академиясы)**

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ДІН БОСТАНДЫҒЫ

Қазақстан Республикасы көпұлтты мемлекет. Елімізде түрлі діни кофессия өкілдері өмір сүреді. Осыған орай Қазақстан Республикасының Конституциясының 1-бабында: «Қазақстан Республикасы өзін ... зайырлы мемлекет ретінде орнықтырады» деп айқындалған. Қазақстанда ешкімге діни көзқарастары, нанымы бойынша ешқандай шектеу қойылмайды. Бұл бір жағынан барлық адамдар мен азаматтардың дін бостандығына деген құқығын қамтамасыз ету болса, екінші жағынан елімізде түрлі дінді ұстанушылар арасындағы келісім кепілі болып табылады.

Дін бостандығымен қатар, Қазақстанда діннің мемлекет ісіне араласуына жол берілмейді. Бұл өз кезегінде елімізде қандайда бір діннің үстемдікке ие болуының, сол арқылы адамдардың өзге дінді ұстануға деген бостандығын шектеудің алдын алады.

Ар-ождан бостандығы Қазақстан Республикасының Конституциясында бекітілген. Сонымен қатар елімізде жақында жаңадан «Дін бостандығы және діни бірлестіктер туралы» Заң қабылданды. Заң қазіргі әлемдік дәрежедегі мәселелер аясында заман талабына сай қабылданып отыр. Қабылдана салысымен қоғамда біраз пікірталастардың туына себепкер болды.

Қазақстан Республикасы дін бостандығына құқықты беріп қана қоймай, субъектілердің заң талабынан аспауын да бақылап отырады. Қоғамдағы түрлі діни ағымдар, бағыттардың ішінде агрессиялық, діни алауыздықты тудыруды көздейтіндері де бар. Қоғам үшін аса қауіпті бұл ағымдар әртүрлі мақсат-мүдделерді көздейді. Әсіресе жасыратыны жоқ ислам дінін ұстанушылар тарапынан осындай әрекеттер жиі орын алуда.

Қазіргі таңда Қазақстанда түрлі діни бірлестіктер бар. Сонымен қатар діни бірлестіктердің атын жамылып діни экстремизм мен терроризмді таратуды көздеп отырған діни бірлестіктер де бар. Осы мәселе ҚР қауіпсіздігі тұрғысынан үлкен алаңдатушылықтарды тудырып отырғаны анық. Бұған соңғы уақыттарда мемлекетімізде болған бірқатар оқиғалар дәлел болып отыр және бірқатар себептері де бар. Ең маңызды проблема еліміздегі мұсылмандардың белгілі бір жүйе бойынша ұйымдаспағанында және ислами үгіт-насихаттың Құран Кәрімге толыққанды сәйкестік қағидасы бойынша жүзеге асырылмауында деп санайтындар бар.

Әсіресе, осындай діни ағымдарға еліміздің болашағы — жастардың көптеп тартылуы ел қауіпсіздігіне нұқсан келтіруі әбден мүмкін. Жастар әрқашанда қоғамда белсенді, елгезек, еліктегіш болып келеді. Оларды қай арнаға дұрыс бұрсаң сол жолмен жүреді. Бұл діни ықпал етуге келгенде тіптен айрықша көрініс табады.

Сол себепті де Қазақстанда халық арасында діни уағыздардың сауатты жүргізілуіне баса назар аудару керек. Діни бірлестіктердің қызметін, әсіресе миссионерлік қызметтерді үнемі бақылауда ұстау қажет. Діни бірлестіктерді тіркеу барысында олардың қызметін мұқият зерделеу қажет деп санаймыз.